

Meevaart Academie : **Pedagogisch klimaat**
Datum : **16 april 2013**
Initiatiefnemer : **Stichting Meevaart Ontwikkelgroep**
Verzorgd door : **Dream Support**

Aanleiding

De verschillende groepen die activiteiten uitvoeren binnen de Meevaart hebben verschillende opvattingen over hun rol binnen naar kinderen, jongeren en ouders

toe. Aan de tafels van de Meevaart worden gesprekken gevoerd over incidenten rondom bijvoorbeeld overlastgevende jongeren, men weet niet goed hoe hier mee om te gaan.

Doel

Het doel van de Meevaart Academie is om een antwoord te vinden op de centrale vraag: is het nodig om gezamenlijk te werken aan het pedagogisch klimaat in de Indische Buurt? Welke

voorstellen en ideeën leven er in de buurt om het pedagogisch klimaat te versterken?

Deelnemers

Er waren moeders en jongeren aanwezig. Maar ook verschillende organisaties zoals: Diversiteitsland, de bibliotheek, stadsdeel Amsterdam Oost, Jongerencommunity, stichting Hoop in de Toekomst, Stichting Dynamo, Trias Pedagogica diverse pedagogen in opleiding en het ouder-kind centrum. Spreker Pierre Mehlkopf was helaas verhinderd door familieomstandigheden.

Pedagogisch klimaat

Na de kennismaking werd er stilgestaan bij theorieën over pedagogisch klimaat. Volgens Alkema (2006) gaat het pedagogisch klimaat over omgang met elkaar, omgeving en intentie. Het pedagogisch klimaat gaat over het creëren van een veilige plek om goed te kunnen opvoeden én opgroeien. Een kind/ jongere dat zich veilig voelt, kan zich optimaal ontwikkelen. Kinderen van 4 tot 12 jaar hebben bijvoorbeeld als ontwikkelingstaak rekening houden met anderen.

Jongeren van 12- 16 jaar hebben bijvoorbeeld als ontwikkelingstaak zich losmaken van hun ouders. Hierin kunnen verschillende culturele waarden andere accenten leggen. Hilhorst en Zonneveld (2012) formuleerden het begrip 'pedagogische civil society' dit verwijst naar vrijwillige verbanden die verantwoordelijkheid nemen voor het pedagogisch klimaat, in samenwerking met of juist als tegenkracht tot overheden. De jongerencommunity is een voorbeeld van een pedagogische civil society in de Indische Buurt. (zie ook bijlage voor een samenvatting van de theorie).

Miniverhalen uit de buurt

Vanuit verschillende perspectieven werden ervaringsverhalen gedeeld. Hieronder worden drie verhalen uitgelicht.

1) Als eerste is er een anonieme brief van een bewoner van het Sumatraplantsoen (deze persoon heeft er ook voor gekozen niet op de bijeenkomst te zijn). De bewoner vertelt dat het voor een 'niet-allochtoon erg moeilijk is in deze wijk'. De briefschrijver ervaart intimidatie van jongeren, dit is erger geworden sinds het voetbalveldje is aangelegd. De kleinkinderen van de briefschrijver durven er niet meer te voetballen en 'worden weggespeeld'. Er is weinig toezicht aldus deze bewoner, en deze bewoner ervaart veel overlast van jongeren die 's avonds en zelfs 's nachts aan het voetballen zijn of rondhangen met hun scooters.

2) Als tweede vertelt Hamza Sefiani van de jongerencommunity over zijn ervaringen rondom de overlast op het Sumatraplantsoen. Hamza kent alle jongeren, ook hun achtergronden. Hij bemiddelt tussen deze jongeren en de politie. Hamza geeft aan dat andere jongeren vanuit IJburg of Amsterdam Noord naar het Sumatraplantsoen

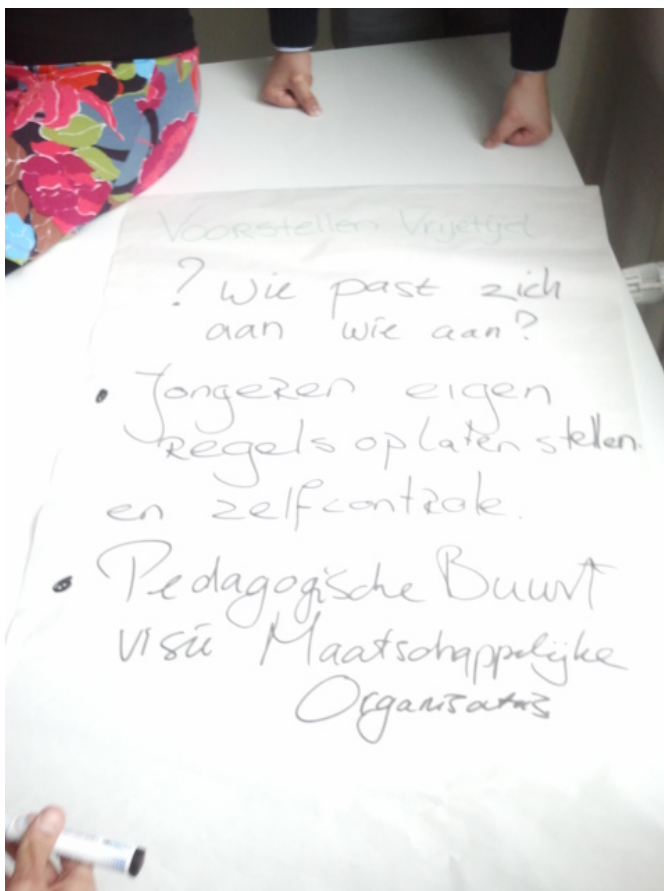
komen en zij zijn vaak degene die overlast veroorzaken. Jongeren geven bij hem aan dat ze vaak gefilmd worden en dat de politie gebeld wordt, maar dat bewoners hen niet zelf aanspreken, of vragen of het bijv. wat zachter kan. De kloof tussen jongeren en buurtbewoners wordt als groot ervaren. Tijdens een georganiseerde bewonersbijeenkomst leerden de jongeren en bewoners elkaar kennen, tot verbazing van de buurtbewoners lieten jongeren positief gedrag zien.

Er moet kennelijk gelegenheid zijn om elkaar te ontmoeten en vooroordelen weg te kunnen nemen.

3) Als derde vertelde Marianne Mondeel van de bibliotheek op het Javaplein over haar ervaringen met kinderen (en ouders) in de bibliotheek. De jeugdafdeling van de bibliotheek is erg druk. Er zijn soms kinderen die lastig of brutaal gedrag vertonen, bijvoorbeeld op de tafels gaan zitten, spullen kapot maken. Zodra een medewerker van de bibliotheek hier op aan probeert te spreken, krijgen zij wel eens een grote mond terug, of als de ouder van het betreffende kind wordt aangesproken, dan wordt gezegd 'het mag van die mevrouw niet'. Ouders ervaren het in de ogen van de medewerkers van de bibliotheek niet als hun verantwoordelijkheid dat de kinderen zich netjes gedragen. Marianne vraagt zich hardop af 'wie is er nu verantwoordelijk?' Een ander aansprekend voorbeeld dat er werd gegeven was van een kind van 5 dat zonder ouders een hele middag in de bibliotheek zat. Wat moeten of kunnen medewerkers van de bibliotheek hiermee?

Centrale vraag: is het nodig om het pedagogisch klimaat te versterken?

Is er voldoende draagvlak om gezamenlijk met dit thema aan de slag te gaan?

JA! Antwoorden betrokkenen. Met elkaar constateren we dat er een verlegenheid is om elkaar aan te spreken en met elkaar in gesprek te gaan. Hoe spreek je kinderen of jongeren (of hun ouders) dan op een goede manier aan? En wie is er eigenlijk verantwoordelijk? Er is behoefte om met elkaar te kijken hoe er samengewerkt kan worden, zodat er een sterke 'pedagogische civil society' gevormd kan worden waarin ieder zich verantwoordelijk voelt en elkaar in de opvoeding kan versterken.

Verbeteren van Pedagogisch klimaat

In drie subgroepen, verdeeld over drie domeinen, te weten: onderwijs, vrije tijd en 'thuis' is er gekeken naar voorstellen en

ideeën om het pedagogisch klimaat te versterken.

Onderwijs

NB scholen zelf waren helaas niet vertegenwoordigd (wel uitgenodigd).

- Kinderen uit de Indische Buurt leven vaak in twee verschillende werelden thuis en op school is er een andere cultuur. Er zou meer aansluiting tussen beide werelden moeten zijn.
- De ouderbetrokkenheid moet gestimuleerd worden, nova college goed voorbeeld van huisbezoeken. Hierdoor kwamen er meer ouders naar school.
- Taboes bespreekbaar maken!
- Meer loopbaanbegeleiding voor leerlingen
- Binnen scholen meer afwisseling en meer oog voor de behoefte van de kinderen zelf.

- Brugvorming tussen school en buurt: bijvoorbeeld wat je op school niet doet, gebeurt ook in de buurt niet.

Vrije tijd

Iemand moet zich aanpassen? Maar wie past zich aan wie aan?

- Jongeren eigen regels op laten stellen, en zelfcontrole. Nu stellen organisaties nog de regels op, maar de jongeren moeten ze zelf naleven. Daarom hen betrekken bij de totstandkoming van regels.
- Gezamenlijk een pedagogische buurtvisie ontwikkelen door diverse buurtorganisaties die met kinderen of jongeren werken.
- Plein/ouder ambassadeurs

- In gesprek gaan met elkaar

Thuis

Bij het domein 'thuis' is er vooral nagedacht over de thuissituatie en hoe deze invloed heeft op het gedrag van jongeren op bijvoorbeeld de straat. Hierin zijn de volgende dingen naar voren gekomen:

- Luisteren naar behoeften van kinderen, zodat ze de frustraties niet meenemen naar buiten toe.
- Een open houding aannemen naar de jongeren toe en respect en interesse tonen.
- Toezicht op jongeren waar ze uithangen en met wie (is ook betrokkenheid tonen).

Slotconclusie

De aanwezigen vonden het prettig om (h)erkenning in elkaars verhalen te horen. Er is behoefte aan meer onderlinge afstemming. Het sociale kapitaal van de buurt is groot, door de vele actieve vrijwilligers en de netwerken (communities) die hier aanwezig zijn. Er is bij diverse organisaties draagvlak om samen te werken om het pedagogisch klimaat te versterken. Men wil graag een vervolg op deze bijeenkomst om vaker met elkaar over opvoeding te praten (vooral ook de aanwezige jongeren gaven dit aan).

Bijlage samenvatting theorie:

Definitie pedagogisch klimaat volgens Alkema 2006

- *Omgang*
Hoe gaan kinderen en volwassenen met elkaar om?
Dialoog en communicatie.
- *Omgeving*
Inrichting van de fysieke en sociale omgeving.
- *Intentie (welbevinden van het kind/ jongere)*
De bewuste of onbewuste bedoeling (intentie) van de volwassene(n) om gunstige voorwaarden te scheppen voor de ontwikkeling van kinderen.

Verskillende buurten:

- Kleine dorpen en steden (homogene omstandigheden): waarden en normen uit thuissituatie, komen overeen met school en vrije tijd
- Indische buurt (heterogene buurt). Bewoners met verschillende achtergronden en opvattingen.

Pedagogisch civil society volgens Hilhorst en Zonneveld 2012

"Dat deel van de samenleving waar burgers (kinderen, jongeren, ouders en andere volwassenen) in vrijwillige verbanden verantwoordelijkheid nemen voor het pedagogisch klimaat waarin het goed opvoeden en opgroeien is, in samenwerking met of juist als tegenkracht tot overheden (gemeenten, de jeugdsector, het welzijnswerk) bedrijven en andere civil society organisaties (bijvoorbeeld sportverenigingen)." (voorbeeld uit de Indische Buurt is bijvoorbeeld de jongerencommunity, de sociale gemeenschap die de spil is voor het pedagogisch klimaat).

Zes eigenschappen van de 'pedagogische civil society' volgens Gemmeke en van Dijk (2010):

1. Sociaal kapitaal (hulpmiddelen die aanwezig zijn om sociale organisaties neer te zetten);
2. Kwaliteit van sociale relaties;
3. De mate van onderlinge vertrouwdheid (publieke familiariteit) en vertrouwen;
4. Inbedding in formele en informele netwerken;
5. De bereidheid om zich in te zetten voor elkaar en voor de gemeenschap;
6. Het bestaan van gedeelde normen.

"It takes a village to raise a child."

Van Dijk en Gemmeke benoemen tevens vier strategieën om 'village' te versterken:

- kansen voor ontmoeting creëren
- de dialoog over opvoeden stimuleren
- investeren in de professionaliteit
- stimuleren van jeugdparticipatie en vrijwillige inzet van jeugd.